

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

DRUGI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 22714/19
Stojanka ABRAMOV
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući 21. svibnja 2024.
u odboru u sastavu:

Lorraine Schembri Orland, *predsjednica*,
Frédéric Krenc,
Davor Derenčinović, *suci*,

i Dorothee von Arnim, *zamjenica tajnika odjela*,
uzimajući u obzir:

zahtjev (br. 22714/19) protiv Republike Hrvatske koji je hrvatska
državljanica gđa Stojanka Abramov („podnositeljica zahtjeva”), rođena 1963.
godine i živi u Cresu i koju je zastupala gđa I. Dedić, odvjetnica u Rijeci,
podnijela Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i
temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 19. travnja 2019.,

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada”), koju je zastupala
njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik, obavijesti o zahtjevu,
očitovanja stranaka,
nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

PREDMET SPORA

1. Zahtjev se odnosi na duljinu trajanja kaznenog postupka protiv osoba
koje su sudjelovale u ubojstvu podnositeljčina sina i zastaru njihova
kaznenog progona.

2. Dana 4. prosinca 2009. oko 3.30 sati na ulici u Rijeci podnositeljčin
sin A.A. prepirao se s Du.C.-om, D.S.-om i Da.C.-om, nakon čega je primio
više udaraca rukama i nogama po glavi i tijelu. A.A. je nedugo zatim
preminuo zbog hematoma na glavi i prijeloma nosne kosti.

3. Godine 2010. državni odvjetnik podnio je optužnicu protiv Du.C.-a
tereteći ga za ubojstvo te protiv D.S.-a i Da.C.-a tereteći ih za nepružanje
pomoći A.A.-u, čiji je život bio u opasnosti.

4. Dana 10. veljače 2014. Županijski sud u Rijeci proglasio je optuženike krivima za djela koja su im stavljena na teret te je Du.C.-a u odsutnosti osudio na kaznu zatvora u trajanju od dvanaest godina, a D.S.-a i Da.C.-a na kaznu zatvora u trajanju od tri mjeseca odnosno pet mjeseci.

5. Dana 5. prosinca 2016. Vrhovni sud ukinuo je prvostupanjsku presudu u dijelu koji se odnosi na D.S.-a i Da.C.-a i vratio predmet na ponovno suđenje.

6. Dana 8. prosinca 2017. Općinski sud u Rijeci obustavio je postupak protiv D.S.-a i Da.C.-a zbog zastare kaznenog progona.

7. Podnositeljica zahtjeva podnijela je ustavnu tužbu koju je Ustavni sud odbacio kao nedopuštenu 18. rujna 2018. uz obrazloženje da se predmet ne odnosi na utvrđivanje njezinih prava građanske naravi ni optužnicu za kazneno djelo protiv nje. To rješenje dostavljeno je podnositeljčinu odvjetniku 22. listopada 2018.

8. Podnositeljica zahtjeva prigovorila je, pozivajući se na članak 6. Konvencije, zbog prekomjerne duljine trajanja kaznenog postupka protiv optuženika, posebice pred Vrhovnim sudom, što je rezultiralo zastarom kaznenog progona D.S.-a i Da.C.-a.

9. Tužena Vlada obaviještena je o predmetu na temelju postupovnog aspekta članka 2. Konvencije.

OCJENA SUDA

10. Vlada je istaknula da podnositeljica zahtjeva nikada nije podnijela prigovor na temelju članka 2. Konvencije ni pred domaćim vlastima ni pred Sudom.

11. Sud je u predmetu *Radomilja i drugi protiv Hrvatske* ([VV], br. 37685/10 i 22768/12, stavak 126., 20. ožujka 2018.) presudio da je opseg nekog predmeta „podnesenog” Sudu određen prigovorom podnositelja zahtjeva, koji se sastoji od dvaju elementa: činjeničnih navoda i pravnih argumenata. Na temelju načela *jura novit curia* Sud ne obvezuju pravne osnove koje je naveo podnositelj zahtjeva na temelju Konvencije i njezinih protokola te ima ovlasti odlučiti o pravnoj karakterizaciji činjenica prigovora ispitujući ga na temelju članaka ili odredbi Konvencije koji su različiti od onih na koje se poziva podnositelj zahtjeva. Međutim, ne može temeljiti svoju odluku na činjenicama koje nisu obuhvaćene prigovorom. To bi značilo da odlučuje izvan opsega predmeta; drugim riječima, da odlučuje o pitanjima koja mu nisu „podnesena” u smislu članka 32. Konvencije.

12. Istovremeno, ništa ne sprječava podnositelja zahtjeva da pojasni ili razradi svoje prvobitne podneske tijekom postupka na temelju Konvencije. Sud mora uzeti u obzir ne samo izvorni zahtjev već i dodatne dokumente koji upotpunjuju taj zahtjev uklanjanjem bilo kakvih prvobitnih propusta ili nejasnoća (*ibid.*, stavak 122.).

13. U ovom predmetu, u svom obrascu zahtjeva podnositeljica zahtjeva prigovorila je da je prekomjerna duljina trajanja kaznenog postupka protiv D.S.-a i Da.C.-a, posebice pred Vrhovnim sudom, dovela do zastare kaznenog progona protiv njih. Pritom se pozvala isključivo na članak 6. stavak 1. Konvencije navodeći da joj je kao oštećeniku u kaznenom postupku uskraćeno pravo na suđenje u razumnom roku.

14. Sud nadalje primjećuje da je u odgovoru na očitovanje Vlade podnositeljica zahtjeva ponovila svoj prigovor o nerazumnoj duljini trajanja postupka. Štoviše, tvrdila je da je izjava Vlade o činjenicama koja je uključivala informacije o cijeloj kaznenoj istrazi i postupku nakon smrti A.A.-a bila obmanjujuća. Ponovila je da se njezin zahtjev odnosi samo na „zastaru kaznenog progona zbog nepravodnosti postupanja [domaćih] sudova” te se pozvala na dijelove činjenica u očitovanju Vlade koji se odnose na postupak pred Vrhovnim sudom i naknadno razdoblje nakon vraćanja predmeta prvostupanjskom sudu.

15. U skladu s time, imajući u vidu izjave podnositeljice u njezinu zahtjevu, kako su razjašnjene u njezinu naknadnom očitovanju, i svoju sudsku praksu o tom pitanju (vidi stavak 11. ove odluke), Sud zaključuje da ne može promijeniti karakterizaciju njezina prigovora i ispitati ga na temelju postupovnog aspekta članka 2. Konvencije. To bi podrazumijevalo da uzme u obzir cjelokupnu istragu i kazneni postupak nakon smrti njezina sina, odnosno činjenice koje je isključila iz činjenične osnove svojeg prigovora (vidi prethodni stavak; vidi i, *mutatis mutandis*, gore navedeni predmet *Radomilja i drugi*, stavci 128. – 133., i usporedi, zbog sličnosti činjenica, predmet *Crnković protiv Hrvatske* (odl.), br. 69697/11, stavci 30. – 32., 26. studenoga 2019.). Sud će umjesto toga ispitati samo njezin prigovor na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije, kako je izvorno podnesen.

16. S tim u vezi Sud ponavlja da Konvencija ne jamči pravo na pokretanje kaznenog postupka protiv trećih osoba ni osudu tih osoba (vidi *Perez protiv Francuske* [VV], br. 47287/99, stavak 70. ECHR 2004-I; *M. i M. protiv Hrvatske*, br. 10161/13, stavak 191., ECHR 2015 (izvadci)). Budući da podnositeljica zahtjeva nije bila optuženik, nego oštećenik u kaznenom postupku kojemu prigovara, kazneni aspekt članka 6. nije primjenjiv. Kada je riječ o građanskom aspektu, ne proizlazi da je podnositeljica zahtjeva ikada podnijela imovinskopravni zahtjev u okviru kaznenog postupka protiv optuženika. Budući da na temelju domaćeg prava osuda za kazneno djelo nije formalni preduvjet za ostvarivanje naknade štete u parničnom postupku, ishod dotičnog kaznenog postupka nije bio odlučan za podnositeljčina

ODLUKA ABRAMOV protiv HRVATSKE

„prava građanske naravi“. Građanski aspekt članka 6. stoga je jednako neprimjenjiv na ovaj predmet.

17. Prema tome, ovaj zahtjev je nespojiv *ratione materiae* s odredbama Konvencije u smislu članka 35. stavka 3. točke (a) i mora se odbaciti u skladu s člankom 35. stavkom 4.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

utvrđuje da je zahtjev nedopušten.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 13. lipnja 2024.

Dorothee von Arnim
zamjenica tajnika

Lorraine Schembri Orland
predsjednica

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524